

Posudek diplomové práce Bc. Natálie Doležalové – Metody tvůrčího psaní ve výuce mateřského jazyka

Posudek vedoucí práce

Diplomová práce Bc. Natálie Doležalové představuje komplexní studii, která se zaměřuje na aplikaci tvůrčích metod psaní ve výuce českého jazyka na středních školách. Práce vznikala v poměrně dlouhém časovém období, které bylo mimo jiné provázeno změnami způsobu sběru dat a jejich vyhodnocení. Domnívám se, že ne všechna rozhodnutí, která diplomantka v tomto směru učinila, byla šťastná, přesto se jí podařilo nasbírat značné množství materiálu a vhodně jej utřídit.

1. Koncepce práce

Autorka systematicky rozpracovala téma psaní ve výuce češtiny jako mateřského jazyka s akcentem na oblast tvůrčího psaní. Teoretická část se věnuje základním konceptům tvořivosti a tvůrčího psaní, jejich významu ve vzdělávacím procesu a jejich postavení v kurikulárních dokumentech. Práce je logicky strukturovaná, autorka se musela vypořádat také s tím, že v českém školním prostředí je otázka tvůrčího psaní zmapována spíše jen metodicky, nikoliv výzkumně. V teoretické části práce postrádám odkazy na zahraniční výzkumy vlivu metod tvůrčího psaní na dovednost psaní jako jednu z řečových dovedností (např. výzkumy z oblasti výuky angličtiny jako druhého jazyka) a akcent na problematiku sebehodnocení ve vyučování.

Hodnocení: B

2. Metodologie

K metodologii sběru a zpracování dat mám několik výhrad, jak zmiňuji už v úvodu svého posudku, autorka učinila během sběru dat několik změn, které ovlivnily původní směřování práce, změny se týkají zejména práce se studentským sebehodnocením. Popis metodologie není úplný, chybí informace o tom, v jaké lokalitě (město/vesnice, kraj) se nachází škola, jejíž třída byla do výzkumu zapojena, v jaké fázi zpracování jednotlivých metod byl žákům předložen sebehodnotící dotazník, ani jak byli instruováni k jeho vyplnění. Do výzkumu byla zapojena také vyučující z dané třídy, její odpovědi jsou v textu přímo citovány, není ale jasné, jakým způsobem byla data od vyučujících získávána. Praktická část obsahuje velké množství citací (z vytvořených textů, z odpovědí vyučujících, zřejmě i ze sebehodnotících dotazníků), tyto citace jsou ale jen málo komentovány, v případě vyučujících nejsou komentovány vůbec. Fenoménu sebehodnocení měla být věnována výrazně větší pozornost (paradoxem je, že pojem sebehodnocení je uveden jako jedno z klíčových slov, ale v textu práce se nevyskytuje ani jednou), tematicky není sebehodnocení zastoupeno ani v seznamu použité literatury.

Na druhé straně je nutno zmínit, že autorka pečlivě popisuje kritéria pro způsob výběru metod tvůrčího psaní a kritéria pro hodnocení písemných výstupů, jednotlivé metody popisuje velmi podrobně, jen jim bohužel chybí závěrečná syntetická kapitola.

Závěrečná metodická doporučení jsou z velké části obecná a zasloužila by si reflexi ze strany praktikujících učitelů, to ale nebylo v práci přímo zadáno a zmiňuji to pouze jako doporučení.

Hodnocení: B

3. Práce s odbornou literaturou

Autorka prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou, vybírat z ní relevantní informace a syntetizovat je, v teoretické části se opírá o relevantní zdroje a správně je interpretuje. Literatura je citována v souladu s akademickými standardy. Bibliografie není příliš obsáhlá a zasloužila by si rozšířit o aktuální empirické studie zaměřené na tvůrčí psaní a o problematiku sebehodnocení.

Hodnocení: B

4. Formální úroveň práce

Formální stránka práce je na dobré úrovni. Text je stylisticky čistý, srozumitelný a bez gramatických chyb. Struktura práce je logická a přehledná, což usnadňuje orientaci čtenáře. Práce obsahuje všechny nezbytné části, včetně abstraktu, klíčových slov, obsahu, úvodu, teoretické a praktické části, závěru a seznamu literatury.

Hodnocení: A

Závěr

Diplomová práce Bc. Natálie Doležalové je kvalitním a hodnotným příspěvkem k tématu tvůrčího psaní ve výuce českého jazyka. Autorka prokázala dostatečnou úroveň odborných znalostí, schopnost kritického myšlení a dovednost aplikovat teoretické poznatky v praxi. Práce může sloužit jako inspirace pro další výzkum v této oblasti a jako metodický návod pro učitele, kteří chtějí obohatit svou výuku o kreativní prvky.

Otázka k obhajobě

Vzala jste si ze zpracovaného tématu nějaké podněty pro vlastní pedagogickou praxi? Jaké?

Na základě výše uvedeného hodnocení doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Chrášťanech 6. 8. 2024

Mgr. Kateřina Šormová, Ph.D.